احمد هادی مقصودی.

عقائد.

عبادات اسلامیه مجموعه‌سی

بونچی جزئی

ابتدائی مکتبلرنك ایکنچی صنف شاگردلری اوچون.

طبعهٔ خامسه

سنه ۱۳۲۸ هـ
۱۹۱۰

بهاسی (٦) تیین

خاریطو مطبعه‌سی
قزان.

Лито-Типографія И. Н. Харитонова. Казань.

بسم الله الرحمن الرحيم

اسلام.

اسلام — الله تعالی دن کیلگان حق دین بو ینچه عمل قیلو دیمکدر. الله تعالی دن محمد علیه السلامگه کیلگان دین (اسلام دینی) دییوب آتالادر. الله تعالی محمد علیه السلامگه اسلام دینینی بنده لرنی یاخشیلقغه اوییره تمک اوچون یبه‌رمشدر. اسلام دینی بیك حق وطوغری دیندر. آنك حکملری بو ینچه عمل قیلغان کشی دنیاده‌ده، آخرتده‌ده دائم راحتده وایزگی دولتده بولور. اسلام دینینك حقلغینه اشانغان کشی (مؤمن ومسلمان) دییوب آتالور. بزنك دینمز اسلام دینیدر. بزلر الحمد لله هر قایومز مؤمن ومسلمانلرمز.

امتحان: اسلام نه دیمکدر؟ الله تعالی دن محمد علیه السلامگه کیلگان دین، نی دییوب آتالور؟ الله تعالی اسلام دینینی محمد علیه السلامگه نی اوچون یبه‌رمشدر؟ اسلام دینی حق دینمیدر؟ اسلام دینینك حکملری بو ینچه عمل قیلغان کشی دنیاده هم آخرتده نیچك بولور؟ اسلام دینینك حقلغینه اشانغان کشی نیچك دییوب آتالور؟ بزنك دینمز قایو دیندر؟ بزلر دینمزچه کملرمز؟

امتحان سوٴاللری. مبتدیلرك بیلەکلری هر نرسەنك امتحان سوٴاللرینه کتابدن آ کلادقلرنچه کوکللرندن جواب ویرمکلرندن عبارتدر. امتحان سوٴاللرینه گوزلچه جواب ویرەمزلرسه، ایکنچی سی ویرمەمەلی. سوالله جواب ویرمك ایچون کتابده اولان عبارەیی حفظ ایتمك لازم دگلدر. ملرندن آ کلادقلرنچه کندی عبارەلریله جواب ویرمەلری دها اولادر.

عَمَل

اِسْلام دینی بو ینچه بَنْدەلرنك عَمَلْلَری سینگز تورلیدر:

ض، واجِبْ، سُنَّتْ، مُسْتَحَبْ، مُباحْ، حَرامْ، مَکْرُوهْ، مُسْتَکْرَهْ.

فَرْض: شول عَمَلْدرکه، آنی قیلغان کشی ثَوابلی بولور. قیلماغان کشی گناهلی بولور، آنك فرضلغینه اشانماغان کشی کافِرْ بولور. فرض عَمَلْلَر: اِسْلام دینینك حَقْلغینه اشانمق، هَرْ کون بش وَقْت نَماز اوقومق، رَمَضان آینده هَرْ کون روزه طوتمق، هَرْ یلده مالنك زَکاتینی بیرمك، دَوْلَتی ییتەرلك کشی عُمرنده بر مَرْتَبَه مَکَّهٔ مُکَرَّمه گه باروب (حَجْ) قیلمق کبیدر.

اسلام دینی بو ینچه بندەلرنك عمللری نیچه تورلیدر؟ نیلردر؟ فرض نیندی عملدر؟ فرض عمللر نلر کبیدر؟

واجِبْ: شول عَمَلْدرکه، آنی قیلغان کشی ثَوابلی بولور، قیلماغان کشی گناهلی بولور، آنك واجبلگینه

واجب عَمَلْلَر: وِتْر نَمَازِینی اوقوُمَق، عید نَمازلرینی اوقوُمَق، فِطْرَه صَدَقَه‌سی بیرمك، قُرْبان چالمق کبیدر.

واجب نیندی عملدر؟ واجب عملر نیلر کبیدر؟

---

٣) سُنَّتْ: شول عَمَلْدرکه، آنی قیلغان کشی ثَوَابلی بولوُر، اَمَّا قیلماغان کشی گناهلی بولماس. لٰکِنْ مُحَمَّدْ عَلَیْهِ السَّلَامْ‌نك شَفَاعَتینه لایق بولماس.

سُنَّتْ عَمَلْلَر: یاخشی عَمَلْلَرنی بَسْمَلَه ایله باشلامق، قرآن اوقوُر آلدندَن اَعُوذُ ئه‌یتمك، تۆچکرگاچ (اَلْحَمْدُ لِلّٰه) دیمك، ایمانلی کشیلرگه سلام بیرمك کبیدر. (*)

سنت نیندی عملدر؟ نیلر کبیدر؟

---

٤) مُسْتَحَبْ: شول عَمَلْدرکه، آنی قیلغان کشی ثَوَابلی بولوُر، اَمَّا قیلماغان کشی گناهلی‌ده بولماس. قیامت کۆننده شلته‌گه‌ده تییشلی بولماس.

مُسْتَحَبْ عَمَلْلَر: نَفْل نَمازلری اوقوُمق، نَفْل روزه‌لر طوُتمق، نَفْل صَدَقه‌لر بیرمك، بوش وَقْتْلَرده قرآن اوقوُمق کبیدر.

مستحب نیندی عملدر؟ نیلر کبیدر؟

(*) تۆچکرگان کشی الحمدلله دیگاننی ایشتکان‌کشیگه (یرحمك الله) هم‌سلامنی قایتارمق

۵) مُبَاح: شول عَمَلْدركه، آنی قیلغان کشی‌ده، قیلماغان کشی‌ده، ثَوَابلی‌ده بولماس، گناهلی‌ده بولماس.
مُبَاحْ عَمَلْلَر: حَلال نه‌رسه‌لرنی طویغانچی آشامق واچمك، اوطوُرمق، طوُرمق، ضَرَرْسز سوزلرنی سوُیله‌مك کبیدر. مباح نیندی عملر؟ نیلر کبیدر؟

---

۶) (حَرَامْ) شول عَمَلْدركه، آنی قیلغان کشی زور گناهلی بولوُر؛ آنی حَلَالْ دیگان کشی کَافِرْ بولوُر.
حَرَامْ عملر: جان ایه‌سینی اولترمك، کشینی یاحَیْوَاننی جَبْرله‌مك، غَیْبَتْ سوُیله‌مك، اوغریلق قیلمق، ایسرتکچ اچمك کبیدر. حرام نیندی عملر؟ نیلر کبیدر؟

---

۷) (مَکْرُوهْ) شول عَمَلْدركه، آنی قیلغان کشی گناهلی بولوُر. آنی درست دیگان کشی‌ده گناهلی بولوُر.
مکروه عَمَلْلَر: اوُطوُش اویوُنلر اوینامق، اَدَبْسز جرلر جرلامق، کشی آلدنده اَدَبْسز قیلنمق کبیدر.
مکروه نیندی عملر؟ نیلر کبیدر؟

---

۸) (مُسْتَکْرَهْ) شول عَمَلْدركه، آنی قیلغان کشی گناهلی بولماسه‌ده، اَدَبْسزلك قیلغان بولوُر.
مُسْتَکْرَهْ عَمَلْلَر: بازارد[illegible] آشلق، آوزینی

قابلامیچی ایسنه‌مك، قچقروب کیکرمك کبیدر.

مکروه نیندی عملدر؟ نیلر کبیدر؟

بالغ وعاقل

فرض، واجب، سنت ومستحب بولغان عمللرنی قیلمق، حرام، مکروه ومستکره بولغان عمللردن طییلمق (بالغ وعاقل) بولغان کشیگه تییشلی بولور. (بالغ) دیمك صبیلقدن چغوب اوسوب ییتکان کشی دیمکدر. (عاقل) دیمك عقللی کشی دیمکدر. صبی بالالر بالغغه حساب قیلنماسلر. دیوانه کشیلر عاقل دییوب آتالماسلر، شونك اوچون فرض وواجب بولغان عمللرنی قیلا آلماسه‌لرده، آنلر گناهلی بولماسلر.

ایر بالالر (١٢) نچی یاشلری طولغاندن صوك اوسوب ییتولری معلوم بولغاچ بالغ بولورلر. قز بالالر (٩) نچی یاشلری طولغاندن صوك اوسوب ییتولری معلوم بولغاچ بالغه بولورلر. اگرده اوسوب ییتولری معلوم بولماسه، ایر بالالرده قز بالالرده، (١٥) نچی یه‌شلری طولغاچ بالغغه حساب قیلنورلر. بالغ وعاقل بولغاندن صوك هر بر کشیگه عمری بوینچه شریعت بویورغان عمللرنی قیلوب، شریعت طیغان اشلردن طییلمق [illegible] بولور.

فرض ، واجب، سنت ومستحب بولغان عمللرنی قیلمق ، حرام، مکروه ومستکره بولغان عمللردن طییلمق نیندی کشیگه تییشلی بولور؟ بالغ نه دیمکدر؟ عاقل نه دیمکدر؟ صبی بالالر بالغمی؟ دیوانه کشیلر عاقلمی؟ صبی ودیوانه کشی فرض وواجب بولغان عمالرنی قیلا آلماسه، گناهلی بولورمی؟ ایر بالالر قای وقت بالغ بولورلر؟ قز بالالر قای وقت بالغه بولورلر ؟ اوسوب ییتولری معلوم بولماسه، نیچه یه‌شلری طولغاچ بالغ بولورلر؟ بالغ وعاقل بولغاندن صوك هر کشیگه عمری بوینچه نیلرنی قیلمق ونیلردن طییلمق تییشلی بولور .

عبادات

الله تعالی بنده‌لرنی حرمتلب آنلرغه بیك کوب نعمتلر بیرمشدر: بار بولوب دنیاده یورمکلکمز ، هر بر اعضالرمز ، آشاغان آشلرمز ، اچکان صولرمز، صولاغان صولولرمز ، سلامت عمر ایتمکلکمز هر قایوسی الله‌تعالی‌نك بزگه بیرگان نعمتلریدرلر . جانمز ، ته‌نمز ومالمز ایله الله تعالی گه نی ، قدر عبادت قیلسه‌ق‌ده ، اوزمزگه بیرگان نعمتلرینك شکرانه‌سینی ادا قیلوب بترو ممکن‌توگلدر . شویله ایسه‌ده ، بالغ وعاقل بولغان هر بو مؤمن بنده گه فرض وواجب بولغان عمللرنك هر قایوسینی قیلوب، حرام ومکروه بولغان عمللرنك هر برسندن طییلمق وقولندن کیلگان قدر ، الله تعالی گه دائما عبادت قیلمق تییشلیدر . مؤمن ومسلمان بولغان کشیگه فرض بولغان عبادتلرنك الوغلری بیشدر: ١(ایمان)، ٢(نماز)، ٣(روزه)، ٤(زکات) و ٥(حج) در.

(ایمان) ـ اِسْلام دینینك حَقْلغینه وآنده بولغان حکملرگه اشانودر. (نَمَازْ) ـ هر کوُن بیش وقت معلوم روشچه عبادت قیلودر. (روزه) ـ رَمَضَانْ آینده کوُندز آشاو اچودن طییلوُب طوُرودر. (زَکَاتْ) ـ یلده بر مَرْتَبَه مالدن فَقیرلرگه تییشلی حَقْنی بیرِودر. (حَجْ) ـ دَوْلَتْلی بولغان کشی (مَکَّهٔ مُکَرَّمه) گه بارُوب حَجْ عمللرینی قیلودر.

الله تعالی بنده‌لرگه نعمتلر بیرمشمی؟ نیندی نرسه‌لر الله تعالی‌نك نعمتلریدر؟ بیرگان نعمتلرینك شکرانه‌سی اوچون بنده‌لر، الله تعالی‌گه عبادت قیلمق تییشلیمیدر؟ مؤمن ومسلمان بولغان کشیگه فرض بولغان عبادتلرنك الوغلری نیچه‌در؟ نیلردر؟ ایمان نه دیمکدر؟ نماز نه‌دیمکدر؟ روزه نه دیمکدر؟ زکات نه دیمکدر؟ حج نه دیمکدر؟

ایمانْ وَاِقْرارْ

دینِ اِسْلامده هَرْ بر بالغ وعاقل بولغان بَنْدَه گه فرض بولغان الوغ عِبادتلرنك بر نچیسی ایماندر. (ایمان) اشانو دیمکدر. (اِقرار) اشانغانینی تل ایله ئه‌یتو دیمکدر. مؤمن ومسلمان بولغان کشیگه اِسلام دینینك حَقْلغینه وآنده بولغان هر بر حکملرگه اشانوُب ایمان کیترمك واشانغانینی تلی ایله ئه‌یتوُبِ اقرار قیلمق فرضدر.

ایماننی عَرَبچه اِقْرار قیلمق اوُچوُن مَشْهُور ایمان کَلِمه‌لری اوُشبولردر:

كَلِمَهٔ شَهَادَتْ

اَشْهَدُ اَنْ لَآ اِلٰهَ اِلَّا اللهُ وَاَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ۞

مَعْنَاسی: کوڭلمدن گواهلق بیره‌من که، تَحْقِیق بر الله تعالی‌دن باشقه تَڭری هیچ یوقدر. وَ ینه کوڭلمدن گواهلق بیره‌من که، تَحْقِیق مُحَمَّد عَلَیْهِ السَّلَام الله تَعَالی‌نڭ قوُلی وبَنْده‌لرگه دین اوُیره‌تمك اوُچوُن ییبه‌رگان ایلچیسیدر.

كَلِمَهٔ اِیمَانْ

اٰمَنْتُ بِاللهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ، وَالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ مِنَ اللهِ تَعَالٰى وَالْبَعْثِ بَعْدَ الْمَوْتِ ۞

معناسی: ایناندم الله تعالی گه، وَدَخی آنڭ فِرِشته‌لرینه، ودخی آنڭ كِتابلرینه، ودخی آنڭ پَیْغَمْبَرلرینه ودخی آخِرت كوُنینه، ودخی تَقْدِیرنڭ یاخشیسی‌ده یامانی‌ده الله تعالی‌دن بولووینه، ودخی اولگاندن صوڭ ینه ترلوگه.

ایمان نه دیمکدر؟ اقرار نه دیمکدر؟ مؤمن ومسلمان بولغان کشیگه نیلرگه اشانوب ایمان کیترمك فرضدر؟ اشانغانلقنی اقرار قیلمق فرضمیدر؟ کلمهٔ شهادت نه‌در؟ معناسی نه دیمکدر؟ کلمهٔ ایمان نه‌در؟ معناسی نه دیمکدر؟

اَللهُ تَعَالٰى

الله تعالی‌نی بلمك هَر بر بَنْده گه فرضدر لٰكِنْ آنڭ ذاتینی بلوُرگه بزنڭ عَقْلمزنڭ قُوَّتی ییتمیدر. بزلرگه آنی

صفتلری ایله گنه بلمك ممكندر. الله تعالی نك كوركم صفتلری بیك كوبدر. آنی مشهور صفتلری ایله اوشبو ره‌وشچه معرفت قیلمق ممكندر:

الله تعالی، ١ (موجود) در، ٢ (احد) در، ٣ (حی) در، ٤ (علیم) در، ٥ (سمیع) در، ٦ (بصیر) ٧ (متكلم) در، ٨ (قادر) در، ٩ (مختار) در، ١٠ (خالق) در، ١١ (رزاق) در، ١٢ (رب) در، ١٣ (عدل) در، ١٤ (غفور) در، ١٥ (مجیب) در.

١) (موجود) بار دیمكدر. الله تعالی باردر، بارلغی هیچ بر ذاتقه محتاج توگلدر. اوزندن اوزی باردر. بارلغینك اولی ده آخری ده یوقدر، یعنی دنیا مخلوقاتی كبی اوللده یوق بولوب صوكره‌دن بار بولغان توگلدر. وهم آخرده بر یوق بولاچق ده توگلدر. بلكه دائما بار بولاچقدر.

٢) (احد) بر دیمكدر. الله تعالی بر گنه‌در. آنك هیچ شریكی وتیكده‌شی یوقدر.

٣) (حی) ترك دیمكدر. الله تعالی تركدر. لكن تركلكی بزنك كبی ته‌ن وجان ایله توگلدر.

٤) (علیم) بلگوچی دیمكدر. الله تعالی هر نه‌رسه‌نی بله‌در. بولغان نه‌رسه‌لرده، بولاچق نه‌رسه‌لرده، هر قایوسی الله تعالی گه معلومدر. هیچ الله تعالی گه معلوم بولماغان

نەرسەیوقدر. بلووی بزنك كبی اوُیره‌نو یااویلانو ایله توگلدر.

٥) (سَمیعْ) ایشتكوچی دیمكدر. الله‌تعالی هر بر طاوشلرنی ایشته‌در. ایشتووی بزنك كبی قوُلاق ایله توگلدر.

٦) (بصیر) كورگوچی دیمكدر. الله تعالی هر نەرسەنی كوره‌در، آنك كورووی بزنك كبی كوز ایله‌توگلدر.

٧) (مُتَكَلِّمْ) سوُیله‌گوچی دیمكدر. الله تعالی سوُیله‌گوچیدر. قرآنده یازلمش سوزلر هَرْ قایوسی الله تعالی‌نك سوزلریدر. سوُیله‌وی بزنك كبی آغزو تل ایله، طاوش وحرفلر ایله توگلدر.

٨) (قادِرْ) كوُچی ییتكوچی دیمكدر. الله تعالی‌نك هَرْ نەرسه‌گه كوُچی ییته‌در. هَرْنی تله‌سه‌، شونی بولدرادر. كوُچی بزنك كبی اَعْضالر وقوُراللر ایله توگلدر.

٩) (خالِقْ) بولدرغوچی ویاراتقوچی دیمكدر. عالَمده‌هَرْ بر نەرسەنی بار قیلغوچی وبولدرغوچی الله تعالی‌در.

١٠) (مُخْتارْ) اخْتِیارلی دیمكدر. الله تعالی هر بر قیلغان اشینی اوز اِخْتِیاری ایله تله‌ب قیلادر. هر بر اشنده قیلسه‌ده، قیلماسه‌ده، كامِل اِخْتِیارلیدر.

١١) (رَزّاقْ) طویدرغوچی دیمكدر. هَرْ بر كشیگه

وحَیْوانلرغه رزق بیر گوچی الله تعالی‌در. چوُنکه یبر یوُزنده بولغان هَرْ بر جان ایه‌سی الله تعالی‌نك قُدْرَتی ایله اوسکان رِزْق ونِعْمَتْلَرینی آشاب طویوُب طوُرمقدرلر.

۱۲) (رَبّ) تَرْبِیه قیلغوچی وخوٰاجه بولغوچی دیمکدر. بارچه عَالَمْگه رَحْمَتْ قیلوُب تَرْبِیَه قیلغوچی وبوُتوُن عٰالَمْنك خوٰاجه‌سی الله تعالی‌در.

۱۳) (عَدْل) طوغریلق قیلغوچی دیمکدر. الله تعالی هَرْ بر اشینی وهَرْ بر حُکْمینی طوغریلق وعَدْلْلك ایله قیلغوچیدر، هیچ بر کشیگه جَبْر وظُلْم قیلمیدر. آخرتده ایزگی بَنْده‌لرنی جَنَّتْ نعْمَتْلری ایله حُرْمَتْ قیلاچقدر، ایمانسز وگناهلی بَنْده‌لرنی جَهَنَّمْ عَذٰابی ایله‌عذاب قیلاچقدر: اوُشبو اشلرنك هَرْ قایوسی حَقْلَق وطوغریلق ایله بولاچقدر.

۱٤) (غَفُورْ) عفو قیلغوچی دیمکدر. الله تعالی کوب کشیلرنك گناهلرینی عَفْو ایته‌چکدر. تَوْبَه قیلغان کشیلرنك گناهلرینی عَفْو ایتوده، هیچ تَوْبَه‌قیلماغان کشیلرنك گناهلرینی عَفْو ایتوده، الله تعالی‌نك اوز اِخْتِیٰارنده‌در.

١٥) (مُجيبْ) دُعالرنی قبول ایتکوچی دیمکدر ، الله تعالی اِخلاص ایله صوُرالغان مَعْقُولْ دُعالرنی قَبُول ایتهدر: اوزینك رَحْمَتی ایله قایسی کشیلرنك صوُراغان حاجَتْلرینی بیرهدر.

الله تعالی هَرْ بر عَیْبْ وکیمچیلکلردن بیك پاك ومُنَزَّهْدر. آنك ذاتنده، صِفَتْلرنده وقیلغان اشلرنده هیچ بر کیمچیلك یوقدر.

اول الله تعالی‌نك مَخْلُوقاتْقَه هیچ بر جَهَتْدن اوُخشاشلغی یوقدر. آنی هیچ بر نهرسه گه اوُخشاتمق مُمْکِن توگلدر. الله تعالی گهوده‌لی ذات توگلدر. آنك بر رهوش وصُورَتی یوقدر. هیچ بر اورنده وهیچ بر طرفده توگلدر. شویله ایسهده، باردر. آنك صِفَتْلرینك کَیْفِیَّتْلری بزگه مَعْلُومْ توگلدر. وَدَخی الله تعالی‌ده اشاو، اچو، آرو، یوُقلاو کبی اشلرده یوقدر. الله تعالی اوزی هیچ بر ذاتدن طوغمامشدر. وآندن‌ده هیچ بر ذات طوغمامشدر.

الله تعالی‌نی بلمك فرضمی؟ آنك ذاتینی بلمك ممکنمی؟ آنی نی ایله بلهمز؟ آنك مشهور صفتلری نیلردر؟ (موجود) نه دیمکدر؟ „الی آخر" (مجیب) نه دیمکدر؟ الله تعالی‌نك مخلوقاتقه اوُخشاشلغی یوقمی؟ گهوده‌لیمی؟ رهوش وصورتی بارمی؟ بر اورنده یا بر طرفده‌می؟ الله تعالی‌نك صفتلرینك کیفیتلری بزگه معلومی؟ الله تعالی‌ده آشاو، اچو، آرو، یوقلاو کبی اشلر بارمی؟ بر بر ذاتدن طوغمامشمی؟ آندن بر ذات طوغماغانمی؟

فرشته‌لر.

الله تعالی‌نك فرشته‌لری باردر؛ آنلر هر قایوسی الله تعالی‌نك بیك اطاعتلی قوللریدرلر، دائما الله تعالی گه عبادت قیلوب وبویورلغان خدمتلرینی ادا قیلوب طورمقده‌درلر، هیچ گناه اشلرنی قیلماسلر. آنلرده برنك کبی آشاو، اچو، یوقلاو کبی اشلر یوقدر، ایرلك وخاتونلق‌ده یوقدر. آنلر برنك کبی گه‌وده‌لی توگللردر. عادتده کشی کوزینه کورنمسلر. (جبرائیل، میکائیل، عزرائیل، واسرافیل) اسملیلری مشهور فرشته‌لردر.

فرشته‌لر کملردر؟ آنلرنی قیلوورلر؟ گناه قیلوورلرمی؟ آنلرده آشاو، اچو، یوقلاو، ایرلك وخاتونلق بارمی؟ آنلرده برنك کبی گه‌وده‌لیمی؟ عادتده کشی کوزینه کورنوورلرمی؟ مشهورلری‌نی اسملیلردر؟

پیغمبرلر.

بنده‌لر گه دین حکملرینی اویره‌تمك اوچون الله تعالی بیك کوب کشیلرنی پیغمبر قیلمشدر. اول پیغمبرلر هر قایوسی آدمیدرلر. آنلر یاش وقتلرنده‌ده بیك عقللی وبیك زیره‌ك وهم بیك طوغری وایزگی طبیعتلی بولمشلردر، الوغ بولغاندن صوك الله تعالی آنلرنی پیغمبر قیلمشدر. یعنی جبرائیل اسملی فرشته آرقلی آنلرغه اوزینك حکملرینی

ییبه‌رۆب شول حکملر بو ینچه بَنْدَه‌لرنی حَقْ دینگه و ایزگی عَمَلْلَرگه اۆنده‌رگه بۆیۆرمشدر؛ شوندن صوڭ اول پیغمبرلر الله‌تَعالی‌نڭ اَمْری بو ینچه کشیلرنی حَقْ دینگه و ایزگی عَمَلْلَرگه اۆنده‌مشلردر.

حَضْرَتِ آدَم زَمانندن بیرلی دنیاغه بیك کوب پَیْغَمْبَرلر کیلۆب کیتمشلر؛ حِسابی بزلرگه مَعْلُومْ تو گلدر.

قرآنده اۆشبو (٢٥) پیغمبرنڭ اِسملری مَذْکُورْدر:

آدَمْ، اِدْرِیسْ، نُوحْ، هُودْ، صالِحْ، لُوطْ، اِبْراهِیمْ، اِسْماعِیلْ، اِسْحاقْ، یَعْقُوبْ، یُوسُفْ، اَیُّوبْ شُعَیْبْ، مُوسی، هارُونْ، داوُدْ، سُلَیْمانْ، یُونُسْ، اِلْیاسْ، اَلْیَسَعْ، ذُوالْکِفْلْ، زَکَرِیّا، یَحْیی، عیسی، وَمُحَمَّدْ (عَلَیْهِمُ الصَّلاةُ وَالسَّلامُ).

ودخی (عُزَیْرْ، لُقْمانْ، ذُوالْقَرْنَیْنْ) حَضْرَتلرینڭ اِسملری‌ده قرآنده مَذْکُورْدر. لٰکِنْ آنلرنڭ پَیْغَمْبَر بولوچیلقلر آچق مَعْلُوم تو گلدر.

ودخی (شِیثْ، یُوشَعْ، خَضِرْ، بِشْر، دانْیالْ، اشْموئِیل، اشْعِیا، ارْمِیا) اسملی پیغمبرلر حدیثلرده بیان قیلنمشلردر.

ایڭ اوّلگی پیغمبر آدم عَلَیْهِ السَّلامدر، ایڭ صوڭغی پیغمبر

محمد علیه السلامدر. محمد علیه السلام آخِرِ زَمان پَیْغمبریدر. آندن صوك دنیاغه هیچ پَیْغَمبر کیله‌چك تو گلدر. آنك دینی یَعْنی (اِسْلام) دینی قیامت کوْنینه‌قدر هیچ اوزگه‌ره‌چك تو گلدر. مُحَمَّد عَلَیْهِ السَّلام بزنك پیغمبرمزدر. بز هَرْ قایومز آنك اُمَّتندنمز.

بنده‌لرگه دین حکملرینی کملر اوبره‌تمشلردر؟ پیغمبرلر آدمیلرمی؟ آنلر نیندی کشیلردر؟ الله تعالی آنلرنی نی رهوشچه پیغمبر قیلمشدر؟ پیغمبرلر بنده‌لرنی حق دینگه وایزگی عملرگه اوندەمشلرمی؟ حضرت آدم زماننده بیرلی دنیاغه نیچه پیغمبر کیلمشدر؟ نیچه پیغمبرنك اسمی قرآنده مذکوردر؟ کملر؟ پیغمبرلکاری آچق معلوم بولماغان کشیلر کملردر؟ حدیث کتابلرنده مذکور بولغان پیغمبرلر کملردر؟ ایك اوّلگی پیغمبر کمدر؟ ایك صوکغی پیغمبر کم‌در؟ آندن صوك ینه بر پیغمبر کیله‌چکمی؟ قیامتکه قدر اسلام دینی اوزگه‌ره‌چکمی؟ بزنك پیغمبرمز کم‌در؟ بز کمنك امتندنمز؟

کِتابْلَرْ.

الله تعالی دین وشَریعَتْ حکملرینی بَیان قیلوب پَیْغَمبرلرینه (١٠٤) یوزده دورت کِتاب ایندرمشدر: پَیْغَمبرلر شول کِتابلرده‌غی حُکملر ایله قَوْمْلرینی ایمانغه وایزگی عَمَلْلرگه اوندەمشلردر. اوشبو کتابلردن آدم علیه السلامگه (١٠) کاغَذْ، شیث علیه السلامگه (٥٠) کاغذ، اِدْریس علیه السلام گه (٣٠) کاغَذْ، اِبراهیم علیه السلام گه (١٠) کاغَذْ کیلمشدر. وَدَخی مُوسی السلام گه (تَوْراتْ) اِسملی

كتاب، داود عليه السلام گه (زبور) اسملى كتاب، عيسى عليه السلام گه (انجيل) اسملى كتاب و پيغمبرمز محمد عليه السلام گه (قرآن) اسملى كتاب كيلمشدر. ايك صوك كيلگان كتاب (قرآن) در. اول قرآن اوّلگى كتابلرنك قايسى حكملرينى منسوخ قيلمشدر، يعنى آخر زمان خلقينك طبيعتينه موافق رەوشده ايتوب اوزگەرتمشدر. قرآن اچنده آدم بالالرينك دنيالرى اوچون ده، آخرتلرى اوچون كيره‌كلى بولغان حكملر باردر.

الله تعالى پيغمبرلرينه نيچه كتاب ايندرمشدر؟ اول كتابده‌غى حكملرنى پيغمبرلر، نى قيلمشلر؟ آدم عليه السلام‌گه نيچه كاغد كيلمشدر؟ شيث عليه السلام‌گه نيچه كاغد كيلمشدر؟ ادريس عليه السلام‌گه نيچه كاغد كيلمشدر؟ ابراهيم عليه السلام گه نيچه كاغد كيلمشدر؟ موسى عليه السلام‌گه نى اسملى كتاب كيلمشدر؟ داود عليه السلام‌گه نى اسملى كتاب كيلمشدر؟ عيسى عليه السلام‌گه نى اسملى كتاب كيلمشدر؟ محمد عليه السلام‌گه نى اسملى كتاب كيلمشدر؟ ايك صوك كيلگان كتاب بونلرنك قايوسيدر؟ قرآن اوّلده كيلگان كتابلرنك قايسى حكملرينى نى قيلمشدر؟ قرآنده نيندى حكملر باردر؟

تقدير

(تقدير) بولماسدن بورون بولاچق نەرسه‌نك بولووينى تعيين قيلوب قويو ديمكدر. دنياده بولاچق نەرسه وقيلناچق اشلرنك هر قايوسى الله تعالى گه بولماسدن بورون معلومدر. الله تعالى هر بر نەرسه‌نى وهر بر اشنى

بولماسدن بورون اوزینه معلوم بولغان رەوشچه تقدیر قیلوب قویمشدر. دنیاده بولغان نەرسەلرنك هر قایوسی الله تعالی‌نك تقدیری بوینچه‌بولادر. ودخی هر بر بولغان نەرسه الله تعالی‌نك خلق قیلووی وبولدرووی ایله بار بولادر. بنده‌لر هر بر قیلغان فعللرینی اوز اختیارلری ایله کسب قیلسه‌لرده، آنلرغه قوت بیروچی الله‌تعالی‌در.

تقدیر نه دیمکدر؟ دنیاده بولغان نرسه‌لر کمنك تقدیری بوینچه بار بولالر؟ بولماسدن بورون بولاچق نرسه کمگه معلومدر؟ بنده فعلنی کم اختیاری ایله کسب قیلادر؟ بنده‌گه قوت بیروچی کمدر؟

آخر زمان وقیامت

بو دنیا وبو دنیاده بولغان نەرسه‌لر: کشیلر. حیوانلر وباشقه نەرسه‌لر هر قایوسی فانیدرلر، یعنی بته‌چکدرلر. بر زمان اوشبو دنیاده بولغان آدملر وحیوانلر اولوب ودنیا نەرسه‌لرینك هر برسی هلاك بولوب بته‌چکلردر. بو زمانعه (آخر زمان) دییلور. آخر زماننك قای وقت بولاچغی الله تعالی‌دن باشقه هیچ کمگه معلوم توگلدر.

دنیا مخلوقاتی (*) خراب وهلاك بولوب بتکاندن صوك الله‌تعالی خلقلرنی ینه‌یاشغادن ترگزه‌چکدر. چرگان وطارالغان

(*) (مخلوقات) الله تعالی‌نك یاراتقان وبولدرغان نرسه‌لری دیمکدر.

تەنلرنڭ هَرْ قایوسی جییلوُب اوُیوُشوُب ترك وَقتده‌غی حاللرینه کیله‌چکلردر. قَبْرلرنڭ اوُستلری یارلوُب آچلغاندن صوڭ هَرْکشینڭ جانی اوز گه‌وده‌سینی طاوب کره‌چکدر. شوندن صوڭ هر برکشی گویا یوُقوُدن اویانغان ره‌وشده ترلوُب قَبرلرندن چغوُب مَحْشَرْ میدانینه جییلاچقلردر. مَحْشَرْده الله تعالی‌نڭ فِرِشته‌لری بَنْده‌لرنڭ دنیاده قیلغان عَمَللرینی عَدْللك (میزانی) ایله حساب وتفْتیش قیلوُب عَمَللرینه کوره اَجْر وجَزالرینی تَعْیین قیلاچقلردر: ایمانسز کشیلر هَر قایوسی جَهَنَّمگه توُشه‌چکلردر. ایمانلی کشیلرنڭ گناهسزلری وگناهلری عَفْو ایتلگانلری جَنَّتکه کره‌چکلردر. گناهلری عَفْو ایتلمه‌گان مُؤْمِنْلر جَهَنَّمگه توُشوُب گناهلری قَدَرنچه عَذابَ قیلناچقلردر. عَذابلری تَمامْ بولغاچ، آخرده جَهَنَّمدن چغوُب، آنلرده جَنَّتکه کره‌چکلردر. ایمانسز کشیلر جَهَنَّمده وایمانلی کشیلر جنتده مه‌ڭگی قالاچقلردر. جَنَّتده قالغان کشیلرده، جهنمده قالغان کشیلرده، هیچ اولمیچی مه‌ڭگی ترك بولاچقلردر.

بودنیا برزمان بته‌چکمی؟ یاکه شول کوُینچه همان طوُراچقمی؟ دنیا بتکان زمانغه نی دییلوُر؟ آخرزمانده دنیا هلاك بولغاندن صوڭ خلقلر ینه ترله‌چکلرمی؟ ترلگاندن صوڭ قای بیرگه جییلشاچقلر؟ محشرده فرشته‌لر نی قیلاچقلر؟ ایمانسز کشیلر قایا توشه‌چکلر؟ ایمانلی کشیلر قایا کره‌چکلر؟ جهنمگه توشکان گناهلی مؤمنلر آندن چغاچقلرمی؟ جنتده وجهنمده قالغان کشیلر اوله‌چکلرمی؟

جَنَّتْ و جَهَنَّمْ

جَنَّتْ - اوْجماح يوْرطيدر كه زينتلى سَرايلر ويمشلى باقچه‌لر ايله طوليدر. هر ييرنده طاتلى صولى يلغالر وشِرْبَتْلى چيشمه‌لر آغوب طوْرمقده‌درلر. آنده حاضِرله‌نمش حرمت ونعمتْلرنى بيَانْ قيلوب بترو هيچ مُمْكِنْ توگلدر. آنده كَرگان ايزگى كشيلر دنياده هيچ كمنك كوزى كورمه‌گان وقولاغى ايشتمه‌گان لذّتلى نِعمَتْ لر ايله حرمت قيلناچقلردر.

جَنَّتْ مه‌ڭگيلك يوْرطدر. آنده كرگان كشيلر هيچ اوله‌چك توگللردر. هر برسى قايغو، حسْرَت، آورو، صزلاو، اوڭغايسزلق وكوڭگلسزلك كبى حاللردن دائِما اَمينْ بولاچقلردر.

جنتكه كرگان كشيلر برزمانده الله تعالى نك نورينى ده كورَهْ چكلردر.

جَهَنَّمْ - تموغ يوْرطيدر. آنده كرگان كشيلر اوت ايله وباشقه عَذابلر ايله عَذاب قيلناچقلردر. دنياده وقْتده ثَوابلى اشلرنى ده كوب قيلغان آزراق گناهلى بَنده‌لر تموغده ييڭكل عَذابلر ايله گنه عَذاب قيلناچقلردر. كشيگه‌و حيوانلرغه جَبْر وظُلْم ايتكان الوغ گناهلى بَنده‌لر تموغده بيك الوغ عَذالر ايله عَذاب قيلناچقلردر.

جنت نیندی یورطدر؟ آنده نیلر باردر؟ آنده کرگان کشیلر نیندی نعمتلر ایله حرمت قیلناچقلردر؟ آنده کرگان کشیلر بروقت اوله‌چکلرمی؟ جنتده قایغو، آورو واوکفایسزلق کبی اشلر بولاچقمی؟ جنتگه کرگان کشیلر کم نورینی کوره‌چکلر؟ جهنم نیندی یورطدر؟ گناهلری آزراق بولغان کشینك عذابی نیچك بولاچق؟ کشیگه جبر وظلم قیلغان کشینك عذابی بیکل بولاچقمی؟ باکه بیك قاتی بولاچقمی؟

محمد علیه الصلاة والسلام

بزنك پیغمبرمز محمد علیه السلامدر. اسلام دینینك حکملرینی الله تعالی جبرائیل اسملی فرشته آرقلی، محمد علیه السلام گه ایندردی. محمد علیه السلام اول حکملرنی اوزینك صحابه‌لرینه یعنی ایك اوّلگی شاگردلرینه اوْیره‌تدی. صحابه‌لرده اوزلرینك بالالرینه وبالالرینك بالالرینه اوْیره‌تدیلر. شول ره‌وشچه اسلام دینینك حکملری هیچ اوزگه‌ره‌چی بزنك زمانغه قدر ایرشدی. هم شول ره‌وشچه هیچ اوزگه‌رمیچی قیامت کونینه قدر باراچقدر.

پیغمبرمز محمد علیه السلام عربستان دیگان ییرده (*) مکه شهرنده دنیاغه کیلمشدر (**) آتاسی عرب خلقینك قریش اسملی قبیله‌سندن عبدالله اسملی، باباسی عبدالمطلب اسملی، آنك آتاسی هاشم اسملی کشیلردر. آناسی (آمنه) اسملی خاتوندر.

پیغمبرمز محمد علیه السلام طوغانچی آتاسی سفرده وفات بولمش ایدی. ٦ نچی یاشینه یتکانده آناسی آمنه‌ده وفات بولغاچ، یتیم بولوب باباسی عبدالمطلب تربیه‌سنده قالمش ایدی. باباسی وفات بولغاچ آتاسینك آغاسی ابوطالب تربیه‌سنده قالدی، ٢٥ نچی یاشینه ییتکاچ خدیجه اسملی بربای خاتوننی آلوب اوْیله‌نمشدر.

(*) مکه شهری بزنك بوییرنك قبله طرفنده ییر یوزینك آریا اسملی ییه‌گینك عربستان اسملی طوتاش آتاونده‌در.

(**) (٥٧٠) نچی تاریخ میلادیده ٢٧ نچی آپریلده تاریخ هجریدن (٥٣) نی اوّل (١٢) نچی ربیع الاوّلده دوشنبه کونگه قارشی.

بزنك پيغمبرمز كمدر؟ اسلام دينينك حكملرينى الله‌تعالى اوّلا كمگه ايندرمشدر.؟ نى اسملى فرشته آرقلى ؟ پيغمبر اول حكملرنى كملرگه اوْيره‌تمشدر.؟ صحابه‌لر كملرگه اوْيره‌تمشلر؟ اسلام حكملرى بو زمانغه قدر اوزگه‌رميچى ايرشمشمى ؟ هم اوزگه‌رميچى قاى زمانغه قدر باراچق ؟

پيغمبرمز محمد عليه السلام قابسى شهرده دنياغه كيلمشدر؟ قاى ييرده وقايسى شهرده طوْرمشدر؟ محمد عليه السلام‌نك آتاسى نى اسمليدر؟ آنك آتاسى نى اسمليدر؟ آنك آتاسى نى اسمليدر؟ آتاسى نى اسمليدر؟ پيغمبرمز طوغان زمانده آتاسى سلامتمى ايدى ؟ آتاسندن نيچه‌نچى ياشنده يتيم بولوْب قالدى ؟ ٨ نچى ياشينه قدر آنى كم تربيه قيلدى ؟ باباسى عبد المطلب وفات بولغاچ كم تربيه‌سنده قالدى ؟ نيچه‌نچى يه‌شنده اوْيله‌ندى ؟ خاتوْنى نى اسملى كشيدر؟

قرقنچى ياشينه ييتكاچ الله تعالى جبرائيل اسملى فرشته آرقلى آنى پيغمبر قيلمشدر. يعنى آكا دنياداغى كشيلرنى مسلمان بولوْرغه اوْنده‌رگه بوْيوْرمشدر. محمد عليه السلام مكّه خلقلرينى مسلمان بولوْرغه اوْندى باشلاغاچ برنيچه يوْز كشى ايمان كيتروب اسلام دينينى قبول ايتديلر. باشقه‌لرى هربرسى دشمان بولوْب محمد عليه السلام توْرلى جبر وجفالر قيلوْرغه طرشديلر. حتّى برنيچه مرتبه اوتوْرمكچى‌ده بولديلر. الله تعالى محمد السلام‌نى دشمانلرينك يامانلغندن صاقلادى . مكّه كافرلرى آكا آرتق ضرر وزيان قيلا آلماديلر.

آخرده مكه‌ده (١٣) يل پيغمبر بولوْب طوْرغاندن صوك الله تعالى‌نك رخصتى بوينچه مدينه شهرينه كوچدى . چوْنكه اول زمانده مدينه خلقى اسلام دينينه بيك محبّت قيلمش وبرنيچه معتبر كشيلرى مسلمان بولمش ايديلر. پيغمبرمز محمد عليه السلام مدينه‌گه كوچكاندن صوك اسلام دينى بيك قوّت‌طابدى. مدينه‌گه ياقن شهر و آول كشيلرينك كوبسى گروه گروه بولوْب جييلشوْب كيلوْب مسلمان بولا باشلاديلر.

محمدعليه‌السلام نيچه‌نچى ياشنده پيغمبر اولمشدر؟ الله تعالى آكا خلقلرنى نيگه‌اوْنده‌رگه بوْيوْرمشدر؟ پيغمبر بولغاچ مكه‌ده نيچه يل طوْرمشدر؟ مكه‌ده وقتده نى قدر كشى ايمان كيتروْب مسلمان بولمشلر ؟ ايمان كيترمه‌گان كشيلر آكا نيلر قيلمشلر؟ آكا آرتق ضرر قيلا آلمشلرمى ؟ مكه‌ده ١٣ يل پيغمبر بولوْب طوْرغاندن صوك پيغمبرمز الله‌تعالى‌نك رخصتى‌بوينچه قايسى‌شهرگه كوچمشدر؟ نى‌اوْچوْن مدينه‌شهرينه كوچومعقول بولمشدر؟ محمد عليه‌السلام مدينه‌گه كوچكاندن صوك اسلام دينينك حالى نيچك بولدى ؟ مدينه اطرافنده‌غى خلق‌اسلام دينينى قبول ايتديلرمى؟

مسلمانلرغه مكه خلقى اوّلده بيك دشمان بولديلر. مسلمانلرنى قرقوْب بترمك اوْچوْن برنيچه مرتبه مدينه طرفينه كوب عسكر ايله صوغشقه

كيلديلر. الله تعالى مسلمانلرغه يارَدم ايتدى. هَرْ صوغشده مسلمانلر جيكُوب دشمانلرينى قوديلر. آخرده مَدينه‌گه كوچكاندن صوك ٨ نچى يلده محمد عليه السلام اون ايكى ملك قدر مسلمان عَسكَر ايله مَكّه طَرَفينه باردى. مكه خلقى قارشى طوُرا آلماسلقلرينى بلديلر. هيچ قارشى طوُرميچى هر قايوسى اوُيلرينه قاچديلر. (٢٠) نچى رمضانده مسلمانلر سَلْطَنَتْ ايله مَكّهٔ مُكَرَّمه شَهْرينه كرديلر. آخرده مَكّه خَلقى هَرْقايوسى اوز اختيارلرى ايله مسلمان بولديلر. شول زماندن بيرلى مَكّهٔ مُكَرَّمه شَهَرى مسلمانلر تولنده‌در. حَجّ عَمَللرى قيلنا طوُرغان ايزگى ومُبارَك شَهْردر. قِبْله‌مز مُبارَك (كَعْبَه) يوُرطى‌ده شول شهرده‌در.

مَدينه‌گه كوچكاندن صوك (١٠) نچى يلده محمد عليه السلام طوقسان ملك قدر مسلمان ايله مَكّه‌گه باروُب الوغ سلطنت ايله حَجّ قيلدى. شول يلدن صوك پيغمبرمزگه مكهٔ مُكَرَّمه‌نى كورو نصيب بولمادى.

پيغمبرمز مدينه‌گه كوچكاچ مكه خلقى مسلمانلرغه دوست بولديلرمى؟ صوغشوُر اوچون عسكر بولوُب جييلوُب مدينه‌گه كيلديلرمى؟ مسلمانلرنى جيكه آلديلرمى؟ آخرده مسلمانلر مكه خلقينى جيكديلرمى؟ مكه شهرينى مدينه‌ده نيچه يل طوُرغاندن صوك جيكوُب آلديلر؟ جيكلكاچ مسلمان بولديلرمى؟ مكه شهرى شول زماندن بيرلى كملر قولنده‌در. نيندى شهردر؟ آنده نى اسلى برمبارك يورطبار؟ مدينه كوچكاندن صوك اون يل اوتكاچ محمد عليه السلام نيچه ملك كشى ايله مكه‌گه حجغه باردى؟ شول يلدن صوك ايكنچى مرتبه مكه‌گه بارا آلديمى؟

مَدينه‌ده اون يل طوُرغاندن صوك (٦٣) نچى ياشنده پيغمبرمز محمد عليه السلام دنيادن كيتدى(*). قَبْر شَريفى مَدينهٔ مُنَوَّره شَهْرينك اورتالغندن (رَوْضَه مُطَهَّره) مسجدى اچنده‌در. پيغمبرمز محمد عليه السلام بيك كامِل الوغ بر كشى بولمشدر. اول طوغان كيچده دنياده برنيچه تورلى عَجيب اشلر واقِع بولمش وبالا وَقْتده‌ده تورلى عَجيب حاللرى كورنمشدر.

پيغمبرمز بولغانچى قرق يل مَكّه‌ده عادتى كشيلر كبى عمر اوتكه‌رمش لكنْ هَر خصوصده بيك ايزگى وياخشى طبيعَتلى بولمش. هَر كم قارشنده ايك خُلقلى واشانچلى كشى صانالمش. ياش وقْتنده اوق

(*) تاريخ ميلادينك (٦٣١) نچى يلنده ٨ نچى ايبوندەو تاريخ هجرينك (١١) نچى يلنده ١٢ نچى ربيع الاوّل دوشنبه كون اوُيله وقتنده

کافرلرنڭ دینلرینڭ بوزوقلغینی آڭلامش پوتلرینه هیچ طابنمامش وعمرنده هیچ برخصوصده وهیچ بروقتده عیب وکیملك اش قیلمامش. پیغمبر بولغاندن صوڭده الله تعالی آنڭ اوچون معجزه‌لرنی یعنی عادتده بولمی طوڕغان عجیب اشلرنی بیك کوب کورسه‌تمش. شول سببدن آنڭ حق پیغمبر بولوچیلغنده هیچ کمنڭ شك وشبهه‌سی قالمامش. تاریخ انبیا کتابلرنده معجزه‌لرینڭ کوبسی بیان قیلنمشدر.

محمد علیه السلام مدینه‌ده نیچه یل طوڕغاچ وفات بولدی؟ نیچه یاشنده ایدی؟ قبر شریفی قایده‌در؟ محمد علیه السلام نیندی کشی بولمش؟

صحابه‌لر

پیغمبرمز محمد علیه السلامنی صاغ سلامت وقتنده کوروب مسلمان بولغان کشیلر (صحابه) دییوب آتالوڕلر. صحابه‌لرنڭ باریسی (١٤) مڭ قدر کشی بولمشلردر. آنلر هرقایوسی بیك یاخشی وایزگی کشیلردر. پیغمبرمزنڭ مجلسنده بولوب بزدن الك مسلمان بولولری سببلی هم بزگه اسلام دینینڭ ایرشووینه سبب بولولری سببلی صحابه‌لرنڭ هرقایوسینی بزلرگه دوست ویاقن کورمك تییشلیدر. صحابه‌لرنڭ ایڭ الوغلری محمد علیه السلامنڭ یاقن دوستلرندن: (ابوبکر، عمر، عثمان، علی،) اسملی کیمسه‌لردر. (رضی الله عنهم) بو کیمسه‌لر پیغمبرمز محمد علیه السلامگه هر خصوصده بیك کوب یاردملر ایتمشلر. دنیاده اسلام دینینڭ طارالووینده بو کشیلر کوب سبب بولمشلر. محمد علیه السلام (خدیجه) اسملی خاتونی وفات بولغاندن صوڭ حضرت ابوبکرنڭ قزی حضرت (عائشه)نی آلمشدر. ودخی حفصه اسملی خاتونی حضرت عمرنڭ قزیدر. (حضرت) عثمان محمد علیه السلامنڭ (رقیه) (و ام کلثوم) اسملی قزلرینه کیه‌و بولمشلر. حضرت علی فاطمه اسملی قزینڭ کیه‌ویدر حضرت فاطمه‌دن حضرت علینڭ (حسن) و(حسین) اسملی ایکی اوغلی طوغمشلر که پیغمبرمز محمد علیه السلام سلامت وقتنده بو ایکی بالانی اوز بالالری کبی یاقن کورمش ایدی. تمام

صحابه‌لر کملر؟ صحابه‌لرنڭ باریسی نیچه مڭ کشی بولغانلر؟ آنلرنی بز یاقن کوروڕگه تییشلیمی؟ صحابه‌لرنڭ ایڭ الوغلری کملر؟ بو دورت صحابه پیغمبرمزنڭ کملری بولغانلر؟